Районта "Трактор" профилактика операцийĕ пырать

# Хĕрӳ ĕç тирпейлĕхпе кăна ăнать

Республикăри патшалăх техника надзор инспекцийĕпе ЧР Шалти ĕçсен министерстви август уйăхĕнче ĕç хăрушсăрлăхĕ уйрăмах тивĕçлĕ шайра пултăр тесе "Трактор" профилактика операцийĕ ирттерни çинчен трактористсемпе хуçалăхсен инженерĕсем пĕлмеççĕ мар ĕнтĕ. Анчах çак уйăхлăхра тракторсемпе тата ытти хăй тĕллĕн çӳрекен техника хуçисем ĕç хăрушсăрлăхĕ çине алă сулнине те курма пулать. Çакнашкал пĕтĕмлетӳ турăмăр та эпир иртнĕ тунти кун, августăн 13-мĕшĕнче, ирттернĕ рейдра.

Хисеплĕ çынна тав туса

# Ентешсем, хастаррисем

**Автортан. Суворов ячĕпе хисепленекен пĕрлешӳллĕ хуçалăх. Ăна нумай çул ертсе пынă В. П. Павловпа çав вăхăтра хуçалăхра вăй хунă ĕçченсем çак тăрăха районта тĕслĕхе кăларчĕç. Пуçланă ĕç паян та çирĕп алăра. Çак сăмахăм манăн ентешсем çинчен. Халăх манмĕ тетĕп – ыр сăмах пирĕнтен.**

–Василий Павлович, – тесессĕн яланах
Çĕкленет тăван хуçалăх асăмра текех.
Уй-хирсем çулсерен пулăхлă пулаççĕ,
Кĕлетсем те ампарсем тыр-пулпа тулаççĕ.
Халăхпа ертӳçĕ пĕр-пĕрне ăнланнă,
Ĕç халăх Сире ялан кăмăлланă.
Эсир тăрăшнипех хуçалăхĕ çĕкленнĕ,
Çĕршыв парнине ялан тивĕç пулнă.
Анаткас та Асламас, Чураш, Тушкасси –
Янăранă лайăхпа Суворов сасси.
Выльăхне хунатнă, тыр-пулне çĕнетнĕ,
Тăван тăрăха çӳлтен çӳле çĕкленĕ.
Самана улшăнать, çулĕсем иртеççĕ,
Хисеплĕ Палыча паян та хисеплеççĕ.
Сир(ĕн)пе калаçсассăн ĕмĕт çуралать,
Çанă таварсах ĕслессĕм ман килет.
Хисепре çеç пултăн, Суворов ертӳçи,
Сывлăх Сирĕн пултăр! Пулăштăр Турри!
Хисеп Сирĕн юлнă, паян та вăл ĕçре,
"Ĕмĕтлĕ хуçа вăл", – теççĕ хисепре.
Ертӳçĕсен вăхăчĕ яланлăха мар,
Пархатарлă ĕçшĕн Сире манар мар.
Ял-йыш Сире манмĕ, Сир(ĕн)пе вăл мухтанать,
Малашри пурнăçра сывлăхне сунать.
Паянхи ертӳçĕ те манăн ентешех,
Суворов çĕкленет вăл тăрăшнипех.
Çĕн хуçа-ертӳçĕ халăха шанни,
Пур ентеш ĕмĕчĕшĕн шурăпа çырни.
Суворов парăнмасть, Суворов çĕкленет.
Халăхшăн ĕçлет вăл – паян ку чи кирли.
Çакна ăнланса тăрăшать çĕнĕ хуçа
Ăна ăнланни куçкĕрет халăхра.
Тавах халăха, Суворов ĕçченне,
Тавах хуçана та – Славич ертӳçе.
Эсир пĕр пулсан пурнăç çирĕпленĕ,
Халăх ĕçĕпе çĕн пурнăç çĕнтерĕ.

**Н. ЕНТЕШ.**

Район судĕнчен хыпарлаççĕ

# Студентсем практикăра

Республикăри аслă вĕренӳ заведенийĕсен студенчĕсем çулсеренех район судĕнче практикăра пулаççĕ. Çак вăхăтра вĕсем хăйсене суд секретарĕсен, консультантсен, судьясен пулăшаканĕсен вырăнĕсенче тытса пĕлĕвĕсене практикăра тĕрĕслеççĕ. Йăлана кĕнĕ юридици практикисĕр пуçне студентсем тĕрлĕ отраслĕсенче ĕçе хăнăхаççĕ. Тĕслĕхрен, вĕсем çак вăхăтра пĕрлехи канцелярии ĕçне йĕркелессипе, суд архивне тытса пырассипе, гражданла тата уголовнăй ĕçсен суд производствипе ĕç производствине пурнăçлассипе хăнăху илеççĕ.

Йăлана кĕнĕ тăрăх студентсене район сучĕпе паллаштарасси район сучĕн председателĕ Э. Тарасова вĕсемпе тĕл пулса калаçнинчен пуçланать. Эльза Леонидовна паянхи законодательствăпа практикăра епле ĕçлесси, нормативлă материалсене тĕтăш вĕренсе тăни кирли çинчен калаçа пани, суд практикипе паллаштарни çамрăксемшĕн тĕп вырăна тухать.

Студентсем суд ĕçне-хĕлне регламентлакан федераллă законодательствăна, судьясен тата федераллă патшалăх ĕçченĕсен статусне практикăра вĕренеççĕ, суд аппарачĕн сотрудникĕсене пулăшаççĕ.

Аслă вĕренӳ заведенийĕсемпе çапла тачă çыхăнса ĕçлени суд валли квалификациллĕ кадрсем хатĕрлеме май парать.

**В. ЗАХАРОВ,**
**Муркаш район сучĕн судйине пулăшаканĕ.**

Инкек

# Пулăшма кăмăл тăвакансене

Инкек куçа курăнса килмест, теççĕ. Çакă пирĕн тĕле те пулчĕ. Августăн 8-мĕшĕнче ирхи виçĕ сехетре пирĕн хуçалăх ирĕке кайнă вут-çулăмпа кĕлленчĕ. Йывăр çухату. Пĕрлехи вăйпа вуншар çул хушши тунă йывăç пӳрт, сарайпа ампар кĕске хушăрах çунса кайрĕç. Телее, хамăр сывă. Анне – пенсионерка, мăшăрăм – 2-мĕш ушкăн инваличĕ, ачасем иккĕ (5-мĕшпе 7-мĕш класа каяççĕ). Эпир тӳсекен йывăрлăха пирĕнпе пĕрле пайлама килĕшекенсене Хорнуйĕнчи Михаил Петровевич Гордеевпа çыхăнма ыйтатăп. Аннен Муркашри перекет банкĕнчи перекет кĕнекин номерĕ 42307810475140011012. Пулăшма кăмăл тăвакансене маларах тав тăватăп.

Çĕнĕ вĕренӳ çулĕ умĕн

# Пултаруллисене йыхравлаççĕ

Ачасен Муркашри искусство шкулĕ кăçал хăйĕн 42-мĕш вĕренӳ çулне уçать. Пур шкулсенчи пекех, занятисем сентябрĕн 1-мĕшĕнче пуçланаççĕ. Анчах та кунта пуçласа вĕренме килекенсем валли хатĕрленӳ курсĕсем август уйăхĕнчех ĕçлеме пуçлаççĕ. Хушма пĕлĕве музыка, хореографи, художество, хор тата общество̆лла эстетика уйрăмĕсенче ачасем 6-7 çултан тытăнсах илме пултараççĕ. Ача-пăча тухтăрĕнчен пĕтĕмĕшле сывлăх пирки илнĕ справка пулмалла. Нумай ачаллă çемьесенчен килекенсем, тăлăх тата чикĕллĕ пултараслăхлă ачасем валли çăмăллăхсем пăхса хунă. Районта искусство шкулĕн уйрăмĕсем Мăн Сĕнтĕрте, Москакассинче, Тойкилтĕре, Кашмашра тата Ярапайкассинче пур.

Тӳлевсĕр хатĕрленӳ курсĕсене Муркашра канмалли кунсемсĕр пуçне кашни кун августăн 20-мĕшĕнчен тытăнса августăн 29-мĕшĕччен 11 сехетрен пуçласа 15 сехетчен ирттереççĕ.

Уйрăма вĕренме конкурс йĕркипе йышăнаççĕ. Вĕренме кĕмелли экзаменсем августăн 30, 31 тата сентябрĕн 5-мĕшĕсенче 13-17 сехетсенче иртеççĕ.

Шкул районти çар комиссариачĕн картишĕнче вырнаçнă. Адресĕ: Муркаш ялĕ, Гагарин урамĕ, 10 а çурт. Ыйтса пĕлмелли телефон: 2-25-22.

Пушар хăрушсăрлăхĕшĕн

**РАЙОНТИ ЯЛ ТĂРĂХĔСЕМ ПУШАР ХĂРУШСĂРЛĂХĔ ВАЛЛИ УЙĂРНĂ УКÇА-ТЕНКĔПЕ ЕПЛЕ УСĂ КУРНИНЕ КĂТАРТНИ (АВГУСТĂН 1-МĔШĔ ТĔЛНЕ)**

**Цифрăсен колонкисенче: 1. Ял тăрăхĕсен бюджечĕсенче пушар хăрушсăрлăхĕ валли укçа-тенкĕ пăхса хăварнă. 2. Усă курнă (пин тенкĕпе).**

| | | |
|---|---|---|
| Уйкас Янасал | 8,1 | – |
| Мăн Сĕнтĕр | 29,1 | 12,1 |
| Ильинка | 18,3 | – |
| Катькас | 23,5 | – |
| Муркаш | 33,3 | – |
| Москакасси | 20,7 | – |
| Оринин | 22 | – |
| Çатракасси | 22,1 | – |
| Турай | 18,4 | – |
| Хорнуй | 11 | 4,6 |
| Чуманкасси | 13,8 | – |
| Шетмĕпуç | 10,6 | – |
| Юнкă | 16,7 | – |
| Йӳçкасси | 19,1 | – |
| Ярапайкасси | 19,5 | – |
| Ярославка | 13,8 | 4,0 |

**Суммисен пысăкăш мар пулин те, ку кăтартăва пăхсан районта пушар хăрушлăхĕ çук пек курăнать. Анчах çулталăк пуçланнăранпа район территорийĕнче алхаснă 29 пушар тата ирĕке кайнă вут-çулăмра 6 çын пурнăçĕ вăхăтсăр татăлни тимлĕхе ӳстерме ыйтнă пек туйăнать, анчах... Ку укçа-тенкĕпе пушар машинисем валли сĕрмелли-çунтармалли материалсем илме, вырăнсенче пушар хăрушсăрлăхĕпе стендсем йĕркелеме, пушар хуралĕсем валли хуçалăх хатĕрĕсемпе инвентарĕ туянма усă курма пулать. Анчах мĕн пурри-пе çителĕксĕр усă курни вырăнти ял тăрăхĕсене чыс тумастех. Ку ыйту патне район хаçачĕ татах таврăнĕ-ха.**

Пирĕн яла пырса кĕрсен каялла тухма пĕлĕр-и?

# Çĕнелет ялсен сăн-сăпачĕ, улшăнать ял çыннин пурнăçĕ

**Хресченсемпе ялти интеллигенци пурăнакан пӳртсене пăхсан, ял урамĕпе пыратăп тесе калама чĕлхе çаврăнмасть. Анчах чăнлăх иккĕленĕве айккалла сирет. Паянхи ял пурнăçĕ ку.**

**Ялсен тирпейлĕхĕ пирки нумай калаçатпăр, анчах нумай чух ĕçĕ курăнсах каймасть. Эсир сăн ӳкерчĕкре куракан хуçалăх вара тирпейлĕх çине тимлĕ пăхать.**

**20 – 30 çул каялла ял çынни çакнашкал пӳртре пурăнма пуçлĕ тесе кам шутланă-ха? Паян вара ĕлĕкрех суха пуçĕнчен уйрăлайман хресчен икĕ хутлă çуртсенче уявсем кĕрлеттерет.**